

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC340

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T684

datum uitspraak 29/01/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: A.H. Pot, letselschade-expert, te Heerenveen,

te voldoen door:

de Congregatie van Broeders van [plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier -vergezeld van een brief d.d. 1 mei 2013 van A.H. Pot namens verzoeker- voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 2 mei 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 26 februari 2013 met zaaknummer 2012T684, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 7 maart 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 31 juli 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is hierop (in aanvulling op de brief van 1 mei 2013) door Pot geantwoord bij brief van 27 september 2013. Verweerder heeft daarop gereageerd bij brief van 3 oktober 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende door twee personen gepleegde seksueel misbruik.

Misbruik door broeder [naam 1]

Verzoeker is vanaf augustus/ september [jaartal] naar de Mavo gegaan op het internaat [naam internaat] te [plaats]. Wijlen [burgerlijke naam 1] (hierna: broeder [naam 1]) was aldaar leraar en klassenhoofd. In het najaar van [jaartal] heeft broeder [naam 1] met een groep kinderen, waaronder verzoeker, een boswandeling gemaakt. Broeder [naam 1] had kennis van de natuur en kon uit stukken hout beeldjes maken. Na afloop van de wandeling moest verzoeker helpen met het wegleggen van de diverse gevonden stronken en stukken hout. Broeder [naam 1] heeft hem toen op schoot getrokken, hem onder zijn blouse op de huid gekieteld en in de broek van verzoeker diens geslachtsdeel betast. Broeder [naam 1] had daarbij een erectie. Het seksueel misbruik zoals hiervoor genoemd, heeft zich één keer voorgedaan. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik door broeder [naam 1] dertien jaar oud.

Misbruik door broeder Joannes

In het derde jaar op het internaat, kreeg verzoeker een eigen kamer en een klein aquarium. Wijlen [burgerlijke naam 2] (hierna: broeder [naam 2]), die als [functie]broeder was aangesteld op het internaat, hielp verzoeker met het inrichten van dit aquarium. De kamer van verzoeker was klein. Als de sokkenlade openstond, kon de kamerdeur niet verder dan op een kier worden geopend. De tweede keer dat broeder [naam 2] bij verzoeker op de kamer kwam, zette hij de sokkenlade open, zodat er niemand meer in de kamer kon binnenkomen. Broeder [naam 2] heeft verzoeker vervolgens seksueel misbruikt, hetgeen al met al de daarop volgende periode van ongeveer twee jaar tussen de vijfentwintig en vijftig keer heeft plaatsgevonden. Broeder [naam 2] heeft verzoeker herhaaldelijk op schoot getrokken en vele malen de penis van verzoeker betast en tegen hem opgereden. Ook heeft broeder [naam 2] verzoeker ongeveer vijf tot zes keer gedwongen om hem af te trekken. Voorts heeft broeder [naam 2] drie maal geprobeerd om zijn penis bij verzoeker in de mond te duwen. Dit is eenmaal gelukt, maar het is niet tot orale bevrediging gekomen. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik door broeder [naam 2] vijftien jaar.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2012T684, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen zowel broeder [naam 1] als broeder [naam 2], waarin beide klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee personen (hierna te noemen: meerdaderschap). In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere personen verricht binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere personen is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere personen, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling misbruik door broeder [naam 1]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door broeder [naam 1] ingedeeld dient te worden in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling.

3.4 categorie-indeling misbruik door broeder [naam 2]

Wat de categorie-indeling van het seksueel misbruik door broeder [naam 2] betreft, merkt de Compensatiecommissie in zijn algemeenheid allereerst het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient - aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen, waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen vallen daar in beginsel ook onder.

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik door broeder [naam 2], zoals vermeld onder 2, waarbij sprake was van een orale seksuele handeling, en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag van financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

3.5 categorie-indeling van het gezamenlijke misbruik

Gelet op het vermelde onder 3.2 (waarin is vermeld dat bij seksueel misbruik gepleegd door meerdere personen, de aanvrager één aanspraak op compensatie heeft en daarbij wordt uitgegaan van het zwaarste seksueel misbruik), oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag van verzoeker tot financiële compensatie voor het door beide personen gepleegde seksueel misbruik, in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 31 juli 2013 is namens verzoeker bij brief van 27 september 2013 -ter aanvulling op hetgeen bij brief van 1 mei 2013 reeds namens verzoeker voor het voetlicht is gebracht- de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Na in [jaartal] op 12 jarige leeftijd op een intern [middelbare schoolopleiding] te [plaats] te zijn gestart aan zijn middelbare schoolopleiding, heeft verzoeker dit [middelbare schoolopleiding] met Pasen [jaartal] wegens heimwee verlaten. Hij is vervolgens naar het internaat gegaan (internaat [naam internaat] te [plaats]) alwaar hij de [middelbare schoolopleiding] heeft behaald. Tijdens deze periode op dit internaat [naam internaat] heeft het seksueel misbruik plaatsgevonden.

Verzoeker heeft door het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan zo'n afkeer van het geloof ontwikkeld dat dit tot problemen leidde in de relatie met zijn ouders vanwege hun geloofsbeleving. Dientengevolge en ook wegens schaamte voor het misbruik en angst voor ontdekking van het misbruik, is verzoeker in een verder geïsoleerde positie geraakt. Verzoeker heeft in het verleden nimmer durven spreken over het misbruik dat hem is aangedaan, hetgeen er toe heeft geleid dat hij een periode heeft gekend, waarin hij een uitvlucht zocht in alcohol.

Uiteindelijk hebben de gevolgen van het misbruik de keuze van zijn vervolgopleiding beïnvloed in die zin dat hem de mogelijkheid is ontnomen om vrijelijk te kunnen kiezen voor een vervolgopleiding. Teneinde het ouderlijk huis te kunnen verlaten en het contact met zijn ouders te kunnen ontlopen, heeft verzoeker gekozen voor de interne opleiding [beroep].

Alhoewel de opleiding tot [beroep] niet zonder problemen is verlopen, is verzoeker er in geslaagd de opleiding succesvol af te ronden.

Dankzij zijn doorzettingsvermogen heeft verzoeker in de loop van zijn leven diverse vervolgoopleidingen weten af te ronden en heeft hij zich -in de loop van zijn leven- weten op te werken naar een hbo/academische functie in zijn vakgebied. Verzoeker stelt dat hij in de situatie dat het misbruik hem niet was aangedaan, zich gemakkelijker en eerder in zijn leven had kunnen opwerken naar een hoger niveau. Hij had in dat geval de [middelbare schoolopleiding] kunnen volgen en had zich niet genoodzaakt gezien om een uitvlucht te zoeken om het ouderlijk huis te kunnen verlaten. Hierdoor is vermogensschade (te weten inkomensschade en misgelopen pensioenopbouw) ontstaan die het maximaal te adviseren compensatiebedrag ruimschoots overschrijdt.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 3 oktober 2013 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

De door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren heeft de Compensatiecommissie beoordeeld en zij overweegt als volgt.

4.6 Allereerst wordt opgemerkt dat het feit dat verzoeker -na het verlaten van het [middelbare schoolopleiding] wegens heimwee- vervolgens naar de [middelbare schoolopleiding] is gegaan, een omstandigheid is die niet voor rekening of risico van verweerder kan worden gebracht. Immers het seksueel misbruik heeft pas plaatsgevonden ná de door de ouders van verzoeker gemaakte keuze om hem naar de [middelbare schoolopleiding] te laten gaan op het internaat [naam internaat] in [plaats].

4.7 Alhoewel verzoeker als middelbare schoolopleiding een [middelbare schoolopleiding]- en niet een [middelbare schoolopleiding]- of [middelbare schoolopleiding]-diploma heeft behaald, kan over zijn capaciteiten het volgende worden opgemerkt. Uit de overgelegde verklaring van [naam] (psychiater en destijds collega van verzoeker) blijkt dat verzoeker samen met [naam] duaal leiding gaf aan het cluster [naam opleidingsmodule] en dat de bedrijfsvoering daarbij met name het terrein van verzoeker was. Uit punt 4 van de overgelegde “Functiebeschrijving Manager Bedrijfsvoering” blijkt voorts dat voor de functie van Manager Bedrijfsvoering een academisch werk- en denkniveau is vereist. Daarbij komt dat verzoeker als twaalfjarige geschikt werd geacht om naar het [middelbare schoolopleiding] te gaan. Het voorgaande in onderling verband bezien rechtvaardigt de conclusie dat verzoeker beschikt(e) over capaciteiten op Hbo- dan wel academisch-niveau.

4.8 Alhoewel het volgen van de [middelbare schoolopleiding] -zoals gezegd- niet aan verweerder kan worden toegerekend en noch voor zijn risico komt, en alhoewel het aangedragen bewijs voor vermogensschade en een causaal verband met het misbruik summier is te noemen, is voor de Compensatiecommissie desalniettemin met een voldoende mate van waarschijnlijkheid komen vast te staan dat verzoekers beroepskeuze (het volgen van de interne opleiding [beroep]) in hoge mate bepaald is geweest door de psychische gevolgen van het seksueel misbruik en het daardoor verminderde welbevinden van verzoeker binnen het ouderlijk gezin. Afgaande op het verhaal van verzoeker zelf, dat ondersteund wordt door de verklaringen van zijn echtgenote en [naam] voornoemd en gelet op hetgeen de Compensatiecommissie inmiddels uit eigen wetenschap hierover bekend is, is de Compensatiecommissie ervan overtuigd dat de psychische gevolgen van het seksueel misbruik (waaronder het jarenlang er over zwijgen met alle gevolgen van dien voor zijn persoonlijke groei en welbevinden) be-

lemmerende factoren zijn geweest voor het functioneren van verzoeker alsmede voor zijn beroepsmatige ontwikkeling. Het voorgaande in samenhang bezien met de capaciteiten van verzoeker en het feit dat hij thans werkzaam is op academisch niveau, brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoeker -indien het misbruik niet had plaatsgevonden- eerder zou zijn opgeklimmen naar een baan met een hoger niveau en bijbehorend hoger salaris. De hierdoor ontstane inkomensschade en misgelopen pensioenopbouw komen voor vergoeding in aanmerking. De Compensatiecommissie betreft voor de vaststelling van de hoogte van de te adviseren vergoeding alleen de tijdsperiode, waarin verzoeker indien het misbruik niet had plaatsgevonden, redelijkerwijze op een hoger (Hbo-) niveau werkzaam zou zijn geweest dan daadwerkelijk het geval is geweest.

4.9 Naast een vergoeding voor materiële schade, heeft verzoeker uiteraard ook recht op een vergoeding voor immateriële schade voor het hem door twee personen aangedane seksueel misbruik. De Compensatiecommissie hecht eraan op te merken dat zij kennis heeft genomen van de negatieve gevolgen van het misbruik voor het privéleven van verzoeker.

4.10 Alle feiten en omstandigheden in haar oordeel betreffend, komt de Compensatiecommissie tot het advies aan verzoeker voor zowel geleden materiële als immateriële schade een bedrag van € 65.000,- te betalen.

4.11 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €5.671,66 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak

- aan verzoeker te betalen een bedrag van €65.000,-, alsmede
- aan letselschade-expert Pot te betalen een bedrag van €5.671,66 inclusief kantoorkosten en BTW ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 29/01/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter